Отчетен докладна деканското ръководство на ФСлФ за периода 03.11.2025 – 10.11.2026 г.

Уважаеми колеги,

И тази година, преди да преминем по същество към направеното през отчетния период, ще започнем с благодарностите. Защото винаги свършеното е плод на колективни усилия, а и на обща атмосфера. Атмосферата във ФСлФ - надяваме се – наистина стимулира творческия дух, защото продължава добрата тенденция да не можем да насмогнем на идеите, които преподавателите и студентите имат за различни инициативи. Изключително много са и събитията, които се организират във факултета. Стоим добре както в самия Софийски университет, така и в публичното пространство. Продължаваме да сме търсен партньор за всякакви инициативи в сферата на културата. Кампаниите „Литературата не е музей“ и „Литература в сегашно време“ осигуриха важна позиция на ФСлФ не просто сред звената, които МОН няма как да подмине, когато взема решения, но и сред учителите и медиите. Вече доста училища в София и страната (Благоевград, Елин Пелин, Годеч), както и отделни учители работят с нас и отделят часове, за да преподават съвременни световни и български автори и по-успешно да провокират читателски интерес сред учениците си.

Изключително важна беше реакцията на ФСлФ по повод готвената от МОН реформа за внедряването на един учебник по БЕЛ. Заедно с колегите от Историческия факултет участвахме в пресконференция и дадохме максимална публичност на нашата позиция. Получихме подкрепа от почти всички бивши министри на образованието, от издателите, писателите и смятаме, че ще попречим на тази изключително ретроградна и опасна идея. Реагирахме публично и на руските атаки срещу украинската културна и книжна инфраструктура, защото като хора на словото ние не можем да бъдем безразлични към подобно кощунствено посегателство и системното унищожаване на украинското културно наследство. Бяхме до нашите студенти в защита

на Чешкия център и инициирахме писмо за защита на центъра, което прерасна в позиция на целия Университет.

Както обикновено, започваме с публичността, защото тя работи не просто за това да бъдем търсен партньор и авторитет в гилдията, но и да бъдем място, което родители и учители припозвнават като най-доброто, към което да насочват децата. В това отношение е много важно и всичко, което правят и Студентски съвет, и пиарският екип във факултета, ръководен от гл. ас. д-р Франческа Земярска, които поддържат социалните канали. Умелото показване на студентския живот, на откъси от лекции и т.нар. обучителни постове от страна на колеги, задълбочават тази привлекателност на ФСлФ за деца и родители и показват факултета като интересно, творческо място.

Авторитетът и видимостта, които изграждаме, ни гарантират нещо, което е ключово – учителите, бившите ни студентите, студентите от по-горните курсове все по-усилено започват да препоръчват нашите специалности на своите ученици и приятели. Анкетите, които правим с първокурсниците, показват, че сериозна част от тях са избрали да учат при нас заради своите учители. Разбира се, за всичко това допринасят не само Факултетният студентски съвет и пиарското звено на факултета, но и Кариерният център, представляван от гл. ас. д-р Кристиян Янев и гл. ас. д-р Недялко Желев, както и всички колеги, които пряко участват в кандидатстудентската кампания и за които ще стане дума отделно.

Накратко, все по-добре таргетираме своите студенти и им показваме защо трябва да ни изберат. Неслучайно все повече студенти се записват по първо или второ желание, а отписаните от специалностите ни са малък дял.

Като деканско ръководство за работата ни през цялата тази година изключително съществена беше неоценимата помощ от страна на Клавдия Попова и Албена Дъбова. За разлика от други деканати, където има далеч повече хора и по-голямо разделение на задълженията, те поемат огромно количество работа и стоят в основата на почти всичко свършено, което сега отчитаме.

Задължени сме също на Силвия Ганчева, която върши своята работа безупречно, на отдел „Студенти“ в лицето на Веселина Босева и Анни Драганова, които винаги са на линия за студентските въпроси и проблеми, на асистентите и главните асистенти, които съвместяват позицията на инспектори с преподавателската си работа – гл. ас. д-р Йоанна Нейкова, ас. Марина Николова. Благодарим за добрата работата и на Людмила Милошева, Надя Радованова, Ружа Мускурова, Емилиян Николов, Ваня Гелева.

Но да преминем към свършеното.

ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър след средно образование“

Прием

Кампанията по приема в специалностите на факултета за 2026/2027 г. може да се определи като успешна – местата за прием с държавна субсидия са запълнени във висока степен. Незаетите места общо за ФСлФ са 22, с което почти се запазва нивото от миналата година, когато те са били 19. За съжаление обаче има намаление на местата в план-приема по държавна субсидия за факултета – за настоящата година те са с 36 по-малко (общо 241 за всички специалности на факултета срещу 277 за миналата година). Намаляването засяга основно „Българска филология“ – задочно обучение, където предвидените места са 30 (спрямо 45 през предходната година), „Руска филология“ (20 места за настоящата година спрямо 30 миналата), „Славянска филология“ и „Балканистика“, където местата са с по 5 по-малко спрямо предходната учебна година (в тези две специалности обаче бройките за прием миналата година бяха увеличени с по 5 места спрямо предходни години, така че тазгодишният планиран прием фактически се връща на нивата от предишни кампании). Намаляването на план-приема се отразява негативно най-вече в „Българска филология“ – задочно обучение, където през предишните години по-високият брой планирани места е запълван безпроблемно. В същото време имаме доста висок прием платено в тази форма на обучение – 11 човека, което на практика компенсира орязаните бройки.

За щастие за поредна година се затвърждава тенденцията, доказваща интереса на кандидат-студентите към най-голямата специалност на факултета – „Българска филология“. Там планираният прием по държавна субсидия е запълнен както в редовната, така и в задочната форма на специалността. Предпочитанията на кандидат-студентите се потвърждават и от факта, че в „Българска филология“ са записани и най-много студенти в платено обучение – 7 в редовна форма и 11 в задочна. По няколко незаети места от планирания прием с държавна субсидия остават в другите специалности на факултета. Все пак, въпреки че се наблюдава известен спад в броя записани студенти в сравнение с предходната година, той никъде не е твърде голям или рязък.

Броят на приетите чуждестранни студенти е 8 (през 2025 г. те са били 13, а през 2024 г. – 1). Увеличен е броят на студентите, записани в платено обучение – 23. За сравнение миналата година те са били 8, а по-миналата – 15.

Специалност	Държавна поръчка		Платено обучение	Възста-новени	Чужден-ци	Общо записани студенти в I курс
	Планиран прием	Записани				
Българска филология (редовно)	**110**	**110**	**7**		**4**	**121**
Българска филология (задочно)	**30**	**29**	**11**			**40**
Славянска филология	**40**	**32**	1	**2**	**1**	**36**

Руска филология	**20**	**17**	1	-	**2**	**20**
Балканистка	**15**	**11**	-	1	1	**13**
Български език и литература и история	**26**	**20**	**3**			**23**
Общо	**241**	**219**	**23**	**3**	**8**	**253**

Брой студенти в първи курс, 2026/2027 г.

Както всяка година от учебната 2023/2024 г. насам, в началото и на тази академична година бе проведена анкета сред новоприетите студенти във всички специалности на ФСлФ, целяща да проучи мотивацията им да кандидатстват в специалността, в която са приети, начините, по които са се информирали за възможностите за обучение във факултета и т.н. Резултатите от анкетата показват една положителна тенденция – преобладаваща част от студентите, записани в нашите специалности, са ги посочили като първо или второ свое желание при кандидатстването в Софийския университет. Малък е броят на първокурсниците, които са постъпили във факултета по желание, по-ниско от трето.

Наблюденията от тазгодишната кампания по прием отново затвърждават наблюдението, че въведената преди три години система за прием с две вместо с три класирания не е удачна за нашия факултет (коментирали сме темата и в предишни отчетни доклади). При сегашната система след второ класиране остават свободни места, част от които се запълват на допълнителното класиране през септември, а същевременно некласирани остават кандидат-студенти със сериозна мотивация и относително висок бал. Това важи особено за най-голямата ни специалност „Българска филология“, която най-вероятно

би се запълнила изцяло на трето класиране през юли, ако имаше такова. Затова деканското ръководство продължава да повдига въпроса на университетско ниво и се надяваме, че през следващата кампания по прием ще има промяна в начина на класиране.

Макар нивото на прием във факултета да остава относително стабилно и през настоящата учебна година, тенденциите, свързани с изучаването на филологически специалности не са особено благоприятни. През следващите години негативно въздействие върху броя кандидат-студенти се очаква да окажат както демографските тенденции, така и развитието на изкуствения интелект, което намалява мотивацията за усвояване на езици, умения за създаване на текстове и други основни филологически познания. Ще са нужни все повече усилия за привличане на студенти към специалностите на факултета.

В тази връзка особено важна е кандидатстудентската кампания, провеждана от ФСлФ. Както през предходните три години, и през настоящата година бе осъществена целенасочена кампания сред потенциалните кандидат-студенти за запознаване с профила на специалностите на факултета. Дейностите по кампанията се осъществиха основно от Работната група за кандидатстудентската кампания, включваща членове на всички катедри във факултета, и от Кариерния център на факултета, с активното сътрудничество на Студентския съвет на факултета, на катедрите и на отделни преподаватели. Осъществен бе контакт с ръководствата на 150 училища в страната, като тази дейност бе координирана от доц. д-р Славея Димитрова от Работната група за кандидатстудентската кампания и от гл. ас. д-р Кристиян Янев и гл. ас. д-р Недялко Желев от Кариерния център. На 120 училища бяха изпратени електронни материали и презентация за Факултета по славянски филологии и изучаваните в него специалности. На 50 училища бяха предоставени печатни брошури, представящи всяка от петте специалности на факултета (училищата се намират в градовете София, Перник, Бургас, Благоевград, Варна, Враца, Габрово, Горна Оряховица, Гоце Делчев, Дупница, Козлодуй, Кърджали, Кюстендил, Ловеч, Монтана, Пазарджик, Петрич, Плевен, Пловдив, Разлог, Русе, Самоков,

Свиленград, Свищов, Смолян, Стара Загора, Сопот, Харманли, Хасково, Шумен, Ямбол).

Особено голям ефект върху мотивацията на потенциалните кандидат-студенти оказват срещите с преподаватели, студенти и абсолвенти от факултета. В това отношение важни са събития като традиционния Ден на отворените врати на Софийския университет, проведен през март 2026 г., в който, както всяка година, нашият факултет бе представен от Студентския съвет на ФСлФ. В края на март Студентският съвет организира и Ден на отворените врати специално за нашия факултет, в рамките на който преподаватели и студенти представиха всяка от специалностите на присъстващите кандидат-студенти. (Освен това в края на септември Студентският съвет осъществи традиционното събитие „Свежарки“, което помага на новоприетите първокурсници да се ориентират и интегрират във факултета и университета.) Студентският съвет активно се включва и в кампанията по записването на студентите, като им помага да попълват документите си и да се ориентират в сградата на Ректората, за което им изказваме огромната си благодарност.

Екипът на Кариерния център представи възможностите за обучение във Факултета по славянски филологии на проведеното в Русе изложение „А сега накъде?“ – Пето издание на Форума за кариерно ориентиране, както и в инициативата „Училището свърши, сега накъде?“, организиран от Ротаракт клуб – Дупница, където в представянето участва и гл. ас. д-р Венеса Начева. Съвместно с гл. ас. д-р Марианна Конова, член на Работната група за кандидатстудентската кампания, и с гл. ас. д-р Тиха Бончева екипът на Центъра участва в представяне на факултета по време на Националната олимпиада по руски език в СУ „Максим Горки“ в Стара Загора. Кариерният център проведе и срещи с ученици в единайсети и дванайсети клас в НГДЕК и в 157 ГИЧЕ „Сесар Вайехо“ в София и в ЕГ „Людмил Стоянов“ в Благоевград.

Доц. д-р Славея Димитрова представи ФСлФ в събитието „Литературно такси“ на ГПЧЕ „Симеон Радев“ в Перник. Проф. д-р Огнян Ковачев бе гост на XXXIV Национална ученическа

конференция по литература, история и философия „Битие и време“ на тема „Светът между вчера и утре“, организирана от СУХНИ „Константин Преславски“ във Варна, и освен това запозна учениците от тази гимназия, както и от Първа езикова гимназия и СУЕО „Ал. С. Пушкин“ във Варна с възможностите за следване във Факултета по славянски филологии. Проф. Ковачев е и инициатор на националния конкурс за късометражен ученически филм „Литература на лента“, чиято цел също е задълбочаването на контактите между средните училища и нашия факултет.

В момента членове на екипите на Кариерния център и на Работната група за кандидатстудентската кампания анализират резултатите от споменатата по-горе анкета сред първокурсниците и изготвят план за провеждане на кандидатстудентската кампания на Факултета за настоящата учебна година.

Учебна дейност

През изминалата академична година учебната дейност във факултета протече според установения ред и график.

През предходната учебна година бяха актуализирани учебните планове на три от специалностите във факултета – „Българска филология“ – редовно обучение, „Славянска филология“ и „Балканистика“, а за „Българска филология“ – задочно обучение бе приет нов учебен план, според който обучението става с продължителност четири години вместо досегашните пет. Промените в учебните планове влязоха в сила за випуска, приет през учебната 2025/2026 г. Това означава, че в момента в посочените специалности студентите се обучават по два различни учебни плана – един, който е в сила за приетите преди 2025/2026 г. курсове, и друг, който действа за випуските, приети през миналата и през тази учебна година, тоест, за настоящите първи и втори курс. Това създава нужда от координиране и понякога от реорганизиране на планирането на преподавателската заетост в катедрите, от по-прецизна подготовка на плана с т. нар. „реални дисциплини“. По редица дисциплини влязоха в сила нови учебни програми. Към този момент въвеждането на промените и въобще учебната дейност във факултета протича гладко и без съществени

проблеми, за което заслуга имат катедрените съвети, ръководителите на катедрите и екипът на отдел „Студенти“. Важна е ролята на курсовите ръководители, които съдействат нужната информация да стигне до студентите.

Изминалата учебна година бе първа за най-новата специалност във факултета – „Български език и литература и история“. За първи път нашият факултет е ангажиран с администрирането на специалност заедно с друг факултет, тъй като специалността е дуална и съвместна за нашия и за Историческия факултет. Въпреки че установяването на нова бакалавърска специалност не е лека задача, обучението в нея тръгна според предвидения план и тя вече намира мястото си в структурата на факултета. Учебните програми за всички дисциплини, изучавани в четирите курса на БЕЛИ, бяха изготвени от катедрите и утвърдени от Факултетния съвет на ФСлФ, което бе необходимо както за процеса на обучение, така и за подготовката на документацията за процедурата по акредитация, в която специалността влезе. Благодарност за това заслужават преподавателите, които четат курсове в БЕЛИ, както и целите катедри, които отговарят за преподаването на различни дисциплини там.

Според новите или актуализирани учебни планове промени настъпиха и в начина на предлагане на избираеми дисциплини. Основната разлика е във въвеждането в учебните планове на тематични области, в рамките на които по-гъвкаво и без нужда от тромава административна процедура по промяна на учебните планове се предлагат избираеми дисциплини от преподавателите. Двете кампании за избор на СИД през миналата учебна година преминаха успешно и без организационни или административни затруднения. Тъй като студентите традиционно проявяват интерес и ангажираност при избора на СИД, е много положителен факт, че преподавателите от различните катедри предлагат дисциплини в много широк тематичен диапазон.

Друга промяна на административно ниво бе необходимостта от лятната държавна изпитна сесия на 2025/2026 г. оценките от писмени държавни изпити и защити на дипломни работи да бъдат въвеждани в

СУСИ. Трансформацията тук бе основно на техническо равнище и бе осъществена с усилията на администратора за СУСИ на нашия факултет Емилиян Николов, на Весела Босева и Анни Драганова от отдел „Студенти“ и със съдействието на членовете и председателите на изпитните комисии.

Можем да отчетем и относително цялостно преминаване към електронно попълване на изпитните протоколи, което беше нещо, в което ФСлФ изоставаше в сравнение с другите факултети. Важно е да подчертаем и че най-после в СУСИ часовете по езици, както в „Славянска филология“, така и в МП „Преводач-редактор“ излизат като задължителни. Откроваме този факт, защото това е важно за формирането на бюджета на ФСлФ.

Важна част от учебния процес е обновяване на учебните програми по преподаваните в специалностите на факултета дисциплини. За щастие в катедрите е наложена практиката своевременно да се подготвят и предлагат за утвърждаване от Факултетния съвет нови или актуализирани програми при промени в учебните планове, смяна на титулярите на дисциплините или заради осъвременяване на учебното съдържание. Благодарение на това процесът се осъществява текущо във факултета. В момента той е особено важен и заради предстоящата програмна акредитация на специалностите във ФСлФ.

През май т. г. бе проведена станалата вече традиционна среща между преподавателите от катедра „Методика на преподаването по български език и литература“ и базовите учители към Факултета по славянски филологии. Тази година в програмата на срещата бе включена и лекцията на психолога д-р Ивайло Панов на тема „Особености на поколенията – рискове и възможности“; целта на лекцията бе да оптимизира както междупоколенческата комуникация между ученици и учители, така и тази между студентите на нашия факултет, които имат практики и стажове в училище, и базовите учители. Инициативата получи много добри отзиви от участниците. Срещата бе организирана от ръководителя на катедра МОБЕЛ проф. д-р Деспина Василева.

Интересът към предлаганите от факултета курсове за следдипломна квалификация се запазва в рамките от предходните години – през

2025/2026 г. в СДК „Учител по БЕЛ“ са зачислени 15 души, а в СДК „Учител по руски език“ – 5. (За миналата година записаните са били съответно 15 и 7 в двете програми). Според проявения към момента интерес към програмите, през настоящата академична година може да се очаква увеличаване на броя записани в СДК.

Продължава и текущото периодично оценяване на качеството на преподаването от страна на студентите. Освен анкетите, провеждани в края на всеки семестър на общоуниверситетско ниво, Комисията по качеството на факултета инициира и целеви изследвания за нуждите на ФСлФ. Тази година бе проведено анкетно проучване сред чуждестранните студенти в СУ, изучаващи български език в нашия факултет, основно в катедра „Български език като чужд“. Проучването бе проведено от Университетския център по управление на качеството. От страна на нашия факултет участие в подготовката на анкетната карта и осъществяването на проучването взе доц. д-р Рени Манова. Оттук нататък анкетата сред чуждестранните студенти ще бъде провеждана ежегодно.

В края на раздела, посветен на учебната дейност, включваме справка за броя студенти в специалностите на факултета от втори до последен курс. За съжаление в нея личи неблагоприятната тенденция към отпадане на студенти в процеса на следването. Тенденцията далеч не засяга само нашия факултет, тя е характерна за повечето университетски специалности, но трябва да бъде следена и да се търсят възможности за ограничаването ѝ.

Специалност	**Записани**	**Прекъснали**	**Платено обучение**
БФ – редовно			
Втори курс	**114**	**2**	**-**
Трети курс	**80**	**2**	**1**
Четвърти курс	**88**	**-**	**3**

БФ – задочно			
Втори курс	**32**	**-**	**-**
Трети курс	**29**	**3**	**1**
Четвърти курс	**16**	**-**	**-**
Пети курс	**19**	**-**	**1**
Славянска ф-я			
Втори курс	**28**	**-**	**-**
Трети курс	**29**	**1**	**-**
Четвърти курс	**21**	**-**	**-**
Пети курс	**17**	**-**	**-**
Руска ф-я			
Втори курс	**19**	**-**	**-**
Трети курс	**8**	**-**	**-**
Четвърти курс	**7**	**-**	**-**
Балканистика			
Втори курс	**11**	**-**	**-**
Трети курс	**8**	**-**	**-**
Четвърти курс	**6**	**1**	**-**
Пети курс	**7**	**-**	**-**
БЕЛИ			
Втори курс	**18**	**-**	**-**
Общо във всички	**557**	**9**	**6**

специалности			

Брой студенти от втори до последен курс по специалности, 2026/2027г.

Магистри след висше образование

Прием

Намаляването на бройките, за което стана дума по отношение на местата в бакалавърската степен, не е продиктувано само от желанието за по-точно планиране и натиск от страна на МОН, но и защото това беше единствената възможност да се осигурят повече места за магистърските програми в държавна форма на обучение.

Разпределението на местата в направление „Филология“ по принцип става след много разговори с колегите от ФКНФ, не е лесно, защото винаги на преден план излиза, че те са много по-голям факултет и имат много повече специалности. През следващата година вероятно ще има формула, по която ще става разпределението вътре в направлението, но през тази то беше плод на въпросните разговори. Успяхме да извоюваме доста сериозна бройка места за държавна поръчка, но и те не бяха достатъчни за всички желаещи с право на държавна поръчка в редовна форма на обучение. С подкрепата лично на новия ректор проф. Елиза Стефанова, успяхме при второто класиране да запишем и всички останали кандидати, които имаха право на държавна поръчка, но за които на практика нямаше места. Отчитаме това като успех и като нещо изключително важно, защото новите такси заплашваха да останем почти без магистри, тъй като единици от кандидатите бяха готови да плаща сумата от близо 3000 евро за обучение, при положение че имат и успех, и право да бъдат в държавна форма на обучение. Но не само студентите щяха да са ощетени. За не малка част от преподавателите във факултета часовете в магистърските програми са решаващи за техния хорариум.

Разбира се, ще продължим да настояваме за намаляване на таксите, поне в нашето направление, защото подобни политики ощетяват и хората, които вече имат една магистратура и биха искали да запишат

още една. В свят, в който динамиката на професиите ще бъде огромна, е недопустимо да отнемаме правото на преквалификация или най-малкото – да го обвързваме с финансовите възможности на кандидатите или техните семейства. Тази година подобни кандидати не се записаха.

Абсолвентите от БФ бяха изключително активни при избора на магистратури във факултета. Традиционно привлякохме и много кандидати от ФКНФ. И пак традиционно най-добре по линия на интереса се представиха програми като „Преводач-редактор“, „Лингвистика“, „Литературознание“ и ОБЕЛСУ.

Местата за задочно обучение, които МОН отпуска за магистри, принципно са малко, но пък когато позволяваме преквалификация на учители, можем да изискваме по-високи такси. Още повече, че за задочно обучение те са поносими.

Както всяка година, позволихме стартирането на програми, в които има под 6 кандидати, защото искаме да задоволяваме интересите на всички студенти, а и защото профилът на тези програми е такъв, че те не могат да бъдат по-масови.

Ето справката за записаните студенти:

Програма	Специалисти		Неспециалисти		Общо
	ДП	ПО	ДП	ПО	
Преводач-редактор	20		3	1	**24**
Интерпретативна антропология	2		1		**3**
Компютърна лингвистика задочно	-	-	-	-	**-**
Компютърна лингвистика	-	-	-	-	**-**

редовно					
Лингвистика	15	1			**16**
Литературата - творческо писане	4		1		**5**
Литературознание	11	1	4		**16**
Старобългаристика			2		**2**
Старобългаристика (задочно)			1		**1**
ОБЕЛСУ (редовно)	-	-	-	-	**-**
ОБЕЛСУ (задочно)	3	2	3	8	**16**
Литература, кино и визуална култура	5		2	1	**8**
Трансгранична българистика - редовно	-	-	-	-	**-**
Трансгранична българистика - задочно	1	1	2		**4**
Опазване на бълг. книжовно наследство задочно	-	-	-	-	**-**
Приложна лингвистика – преподаване на	3	1			**4**

български език като чужд					
Език, култура, превод	1				**1**
Руска литература, култура и художествен превод					
Общо	**66**	**6**	**18**	**10**	99
Общо	**72**		**28**		**100**
Общо	**100**				

Към тази бройка следва да добавим и магистрите в т.нар. втори курс:

Преводач-редактор	16
Лингвистика езикова система и речеви практики	1
Литература, кино и визуална култура	3
Трансгранична българистика – редовно	1
Език. Култура. Превод	1
ОБЕЛСУ – задочно	6
	28

Докторанти

Прием в образователната и научна степен „доктор“

През периода от 1.10.2025 г. до 1.10.2026 г. във Факултета са зачислени общо 15 докторанти, всички в редовна форма по държавна поръчка. Данните за новозачислените докторанти са показани в Таблица 1.

В Таблица 1 са представени данни за кандидатстващите и приетите за докторантура, разпределени в двете киндидатдокторантски сесии – основен прием със зачисляване от 01.02.2026 г. и допълнителен прием със зачисляване от 01.07.2026 г. През 2026 г. повече докторанти са зачислени в основната сесия – 12, и по-малко – през допълнителната – 3.

Основен прием 2026		Допълнителен прием 2026		
Кандидатствали	Зачислени	Кандидатствали	Зачислени	Общо приети
19	12	4	3	15

Таблица 1. Кандидатствали и приети в редовна и задочна форма на обучение по държавна поръчка

Ако сравним с миналата година (октомври 2024 – октомври 2025), когато са зачислени общо 22 докторанти, през тази година има спад на зачислените докторанти – те са общо 15. Това отчасти се дължи на продължаващото ограничаване на отпуснатите бройки от МОН, особено по отношение на задочните докторантури, но също така можем да отбележим, че не всички кандидати са били одобрени на кандидатдокторантските конкурси.

Когато говорим за намаляване на бройки от страна на МОН, трябва да имаме ясното съзнание, че години наред СУ планира завишени бройки за прием, което не просто на ниво нашия факултет, а на ниво университет, не са запълвани, което доведе до доста драстичното свиване на отпусканите на СУ бройки.

Действащи докторанти

Към момента общо действащите докторанти във Факултета са 81, разпределението им по форма на обучение е показано в Таблица 2. Отчислените докторанти за периода октомври 2025 – октомври 2026 г. са 15, преминалите през публична защита и придобили ОНС „доктор“ през този период са 15.

Настоящи докторанти	Редовно	Задочно	Самостоятелна форма	По 103 постановление	Общо
Брой	53	17	3	8	81

Таблица 2. Действащи докторанти

В Таблица 3 е показано разпределението на всички действащи докторанти във Факултета по програми. От данните се вижда, че най-много докторанти се обучават в докторските програми „Български език“ и „Българска литература“, но също с висок брой са програмите „Литература на народите…“ и „Славянски езици“.

2.1. Филология. Български език	20
2.1. Филология. Българска литература	13
2.1. Филология. Руска литература	5
2.1. Филология. Литература на народите на Европа, Америка, Африка, Азия и Австралия	11
2.1. Филология. Теория и история на литературата	6
2.1. Филология. Фолклористика	5
2.1. Филология. Общо и сравнително езикознание	6
2.1. Филология. Теория и практика на превода	2
2.1. Филология. Славянски езици	11
1.3. Педагогика на обучението по...	4

Таблица 3. Разпределение на действащите докторанти по програми

Докторантско училище

През академичната 2025-2026 г. докторантското училище на ФСФ продължи да функционира успешно. В Таблица 4 е дадена справка за

стартиралите през зимния и летния семестър на последната академична година курсове и за броя на докторантите, които са се записали във всеки от тях.

Зимен семестър	
Електронни ресурси в хуманитаристиката – 2 част (задължителен)	4
Интердисциплинарни модели на изследване във филологическите науки (задължителен)	14
Съвременният български роман (избираем)	7
Руски език в сферата на хуманитарните науки (избираем)	3
Между граматиката и речника (избираем)	7
Летен семестър	
Академично писане (задължителен)	11
Електронни ресурси в хуманитаристиката – 1 част (задължителен)	20
Семиотиката – начин на мислене (избираем)	13
Литература и дигитална култура (избираем)	5
Литературна теория на моделите (избираем)	9

Таблица 4. Курсове в докторантското училище

За докторантското училище на ФСФ беше одобрен нов курс по културна антропология, който ще бъде факултативен – „Култура, идентичност и социални промени“ на проф. Николай Папучиев. С това отговаряме на една от забележките от последната акредитация, че липсват факултативни курсове в докторантското училище.

През 2026 г. във връзка с акредитацията актуализирахме всички учебни програми на курсовете в докторантското училище. За да оптимизираме учебния процес, дисциплините в две части („Електронни езикови ресурси“) бяха разделени на отделни дисциплини. Така докторантите от допълнителния прием няма да се налага да записват втора част от дисциплината през първия си учебен семестър.

През 2025-2026 г. беше даден старт на Общоуниверситетското докторантско училище. Факултетът по славянски филологии предлага три курса в ОДУ: „Езикова култура – актуални проблеми“ на проф. Гергана Дачева и проф. Владислав Миланов, „Информационни ресурси и услуги на университетската библиотека“ на доц. Биляна Яврукова и „Теория на моделите в хуманитаристиката“ на проф. Дарин Тенев. Тъй като всеки факултет може да предложи общо 4 курса – 2 през летния и 2 през зимния семестър, можем да се възползваме от правото си да предложим още един курс за летния семестър.

Актуализация на учебните планове на докторските програми

Във връзка с приемането на нова унифицирана бланка за учебните планове на докторските програми в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ беше извършена актуализация на учебните планове на докторските програми на Факултета по славянски филологии.

Основната цел на актуализацията беше привеждането на учебната документация в съответствие с формата, утвърден от Експертния съвет на ОДУ и от Академичния съвет, осигуряващ единство в структурата и представянето на информацията за обучението на докторантите в рамките на Университета. В процеса на работа съществуващите учебни планове бяха адаптирани към новите изисквания за оформление и структуриране на учебната документация, като същевременно бяха запазени спецификите на отделните докторски програми и техният академичен профил. Докторските програми на ФСФ бяха преработени и актуализирани на два етапа – първо програмите по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по…, заради влизане в процедурата по акредитация, а впоследствие – по 2.1. Филология.

Актуализацията обхвана представянето на основните компоненти на обучението, включително дейностите, предвидени в индивидуалната подготовка на докторантите, формите за обучение и оценяване, както и изискванията за изпълнение на образователната и научноизследователската програма. Особено внимание беше отделено на съгласуваността между съдържанието на действащите учебни планове и структурата на новата бланка, с оглед осигуряване на яснота,

последователност и съпоставимост на информацията. В учебните планове се предвижда разпределение на дейностите в пет части: учебна, научноизследователска/художествена, педагогическа, допълнителни дейности, защита на дисертационен труд. Всяка дейност е допълнително специфицирана в детайли и има задължителен минимум от кредити. Към всеки учебен план беше изработена и нова квалификационна характеристика.

Извършената работа има за цел не само формалното уеднаквяване на документацията, но и улесняването на нейното администриране и прилагане в съответствие с общите стандарти на Софийския университет. При актуализацията беше отчетена необходимостта от съхраняване на академичната самостоятелност на докторските програми и отчитане на спецификата на съответните научни направления. При изработването на учебните планове на Факултета се опитахме да постигнем този баланс между единно представяне и прилагане на общите стандарти, от една страна, и запазването на водещите характеристики на всяка от научните области, в които обучаваме докторанти. Този процес протече при активни консултации и съгласуване с катедрите.

В резултат на извършената актуализация учебните планове на докторските програми във Факултета по славянски филологии са приведени в съответствие с изискванията на единната университетска бланка, като е създадена предпоставка за по-голяма унифицираност, прозрачност и ефективност в процеса на обучение на докторантите и придобиване на ОНС „доктор“.

С откриването на новата специалност *Български език и литература и история* факултетът разшири своето присъствие в професионално направление 1.3. *Педагогика на обучението по*… През изминалата година работна група участваше в подготовката на документацията по акредитацията на направлението и изработването на Доклад-самооценка за бакалавърските, магистърските и докторските програми на Софийския университет. Бяха подготвени документите и на три докторски програми, предлагани във Факултета: Методика на обучението по български език, Методика на обучението по литература

и Методика на обучението по руски език. Благодарение на работата на проф. Деспина Василева и колегите от катедрата по Методика документацията беше изготвена и предадена в срок.

През октомври 2026 Деканското ръководство отправи покана към всички настоящи и бивши докторанти на факултета за среща разговор за пропуските и добрите практики в обучението им, отчетени в проучването на докторантското мнение през 2025 г. На докторантите беше представена г-жа Божидара Манчорова, която ще администрира работата и ще отговаря за процедурите по защитата. В резултат на срещата се взеха решения за оптимизиране на работата на младите изследователи. Започна изграждането на база данни с електронни досиета на докторантите в облачното пространство на факултета. Балконът на зала 176А се предоставя на докторантите, в часовете, свободни от занятия в залата, за работа и дискусии. Създаде се профил в «Мудъл», където са въведени всички докторанти, за да могат да получават своевременна информация за конференции, събития и проекти. Взе се решение всички докторанти да създават профил в «Авторите» с цел по-голяма видимост на резултатите и оптимизация на общуването с тях. Предвижда се въвеждане на допълнителни курсове в Докторантското училище, които имат пряко отношение към изследователската работа. Прие се решение да се правят срещи с бивши докторанти на факултета, които са професионално реализирани, с цел развитие на професионалната ориентация и търсене на форми на взаимопомощ.

Международна дейност

Изминалата година беше много добра по отношение изпълнението на международните ни проекти. Реализираха се много преподавателски мобилности, както и гостувания на чужди преподаватели във ФСлФ. Във всеки един от семестрите във Факултета се обучаваха по над 15 студенти от университети, с които имаме договори по „Еразъм+“. Почти всички идващи студенти по „Еразъм+“ изучаваха български език, както и руски. В това отношение най-голям ангажимент към тях имаха колегите от катедрите „Български език като чужд“, „Руски език“ и „Руска литература“. Продължи и обучението на китайски студенти,

както и на студенти, приети по различни спогодби. Задълбочи се обменът на японски студенти, желаещи да изучават руски език. Специално си струва да бъде откроен и онлайн курсът, който колегите балканисти продължават да водят за японските студенти, изучаващи български език. Курсът се провежда при огромен интерес и получихме огромни благодарности от японските колеги.

ФСлФ продължи да е сред факултетите с висока преподавателска квота по програма „Еразъм+“. Имахме и остатъчно финансиране по SUMMIT, по което колеги от Факултета пътуваха на кратки специализации или за участия в международни конференции и конгреси.

Част от колегите включват пътувания и по малките проекти към Университетския ФНИ. Голяма част от колегите се възползват и от парите за дневни в рамките на 150 евро, които факултетът предоставя.

През изминалата година продължи и относително активното участие и на студентите от двете степени на обучение, както и на докторантите, в мобилността с цел обучение. Традиционно най-активни бяха студентите слависти, както и тези от „Преводач-редактор“, но се наблюдава активизиране на интереса към „Еразъм+“ и от страна на студентите от БФ и РФ. Забележимо развитие има и при участието на студенти от Факултета в „Еразъм“ практиките, които стават все по-привлекателни, особено за магистрантите. По програмата CEEPUS, студенти слависти и балканисти пътуваха до Загреб, водени от гл. ас. д-р Мартин Стефанов, който успешно я администрира.

Съвместно с колегите от катедра „Славянско езикознание“ бяха предприети действия за подновяване договорите на лекторите по славянски езици. През годината всички профили в „Славянска филология“ имаха лектори.

Публичност

Публичното присъствие на ФСлФ се дължи, на първо място на изявите на много от вас. Както всяка година, много колеги участваха активно в

събития по представяне на книги, публични дискусии, преводачески работилници, изнасяха лекции в чужбина, участваха в тв, радио предавания, даваха интервюта за печатни медии. Защитаваха експертно мнение и важни граждански каузи.

Паралелно с това пиарският екип на ФСлФ развиваше комуникационната стратегия на факултета, както вече беше отбелязано, и по посока на собствените ни дигитални канали, като се изработваше тематично видеосъдържание. Поддържаха се контакти и с традиционни и онлайн медии. В този смисъл годината може да бъде определена като период на значително разширяване на собствената аудитория на ФСлФ и превръщането на няколко публични инициативи в устойчиви проекти с национално присъствие.

През академичната 2025/2026 година Facebook и Instagram окончателно се утвърдиха като основни собствени медийни канали на Факултета по славянски филологии. Комуникацията постепенно излезе отвъд традиционната институционална функция на социалните мрежи като пространство за публикуване на обяви, срокове и академични новини и започна да развива собствена съдържателна идентичност. Паралелно с информационните публикации се развиха тематични видеоформати, покриващи три основни направления – образователно, информационно и развлекателно съдържание. Така академичното знание, преподавателите, културните инициативи и ежедневието на Факултета започнаха да се представят във формат, съобразен с начина, по който младата публика използва социалните мрежи. За периода 1 септември 2025 – 1 септември 2026 г. съдържанието на Факултета във Facebook и Instagram генерира общо 3 017 588 гледания. Особено показателен е фактът, че 3 000 142 от тях са органични, или приблизително 99,4% от целия резултат. Това означава, че мащабът на дигиталното присъствие е постигнат почти изцяло чрез собственото съдържание и неговото естествено разпространение, а не чрез платена реклама. Общият брой последователи на двата основни канала към края на отчетния период достига 12 061 души, а взаимодействията със съдържанието възлизат на приблизително 75,7 хил.

Facebook страницата приключва отчетния период с 9179 последователи. Само за последната година са регистрирани приблизително 5200 нови следвания, а нетният ръст е 4836 последователи при 331 отследвания. В сравнение с приблизително 4340 последователи в началото на периода това означава, че аудиторията на канала е повече от удвоена в рамките на една година.

Съдържанието във Facebook генерира 2 369 261 гледания, от които 2 353 381 са органични, а едва 15 880 са резултат от платено разпространение. Достигнати са 422 793 зрители, а взаимодействията със съдържанието са 51,2 хил., което представлява ръст от 34,2% спрямо предходния сравним период. Видео съдържанието също показва отчетливо развитие. Трисекундните гледания достигат 247 хил., или увеличение от 49,4%, а общото време, което аудиторията е прекарала в гледане на съдържание, възлиза на 103 дни и 14 часа, с ръст от 28,7%. Страницата е посетена 86,2 хил. пъти, а публикуваните връзки са генерирали приблизително 2900 кликвания. Тези показатели показват, че Facebook вече функционира не просто като канал към настоящата университетска общност, а като самостоятелна медийна среда, чието съдържание достига многократно по-широка аудитория от непосредствения брой последователи.

Instagram профилът на Факултета достига 2882 последователи към края на отчетния период. За една година съдържанието е генерирало 648 327 гледания, от които 646 761 са органични. Достигнати са приблизително 54,8 хил. акаунта, регистрирани са 24,5 хил. взаимодействия със съдържанието, около 1100 нови следвания, 12,2 хил. посещения на профила и 460 кликвания върху връзки. Аудиторията на Instagram е ясно профилирана. 76,7% са жени, а 23,3% – мъже. Най-силно представена е възрастовата група 25–34 години, следвана от 18–24 и 35–44 години. 45,9% от аудиторията е концентрирана в София, а 83,8% се намира в България. Тези данни са важни и от гледна точка на комуникационната стратегия, тъй като показват, че съдържанието достига не само до настоящи студенти, а и до млади професионалисти, потенциални кандидат-магистри, бивши възпитаници, учители и хора с траен интерес към литературата, езика и културата.

Съществен елемент от развитието на медийната идентичност на Факултета продължи да бъде телевизионната поредица „Словесен спектакъл“, реализирана съвместно с Телевизия „Алма Матер“. Проектът стартира на 1 ноември 2024 г. и постепенно се превърна от нов експериментален формат в устойчива аудиовизуална инициатива. Към края на академичната 2025/2026 година са реализирани общо 55 епизода – 32 през първата академична година и още 23 през настоящата. По този начин вторият сезон не представлява еднократно продължение, а потвърждава устойчивостта на формата. Планира се и трети сезон. Предаванията продължават да съчетават литература, език, кино, театър, музика, визуални изкуства и актуални обществени теми с академично знание и разговорен телевизионен формат.

Най-гледаните епизоди достигат приблизително между 2-3 хиляди гледания. За университетски културно-образователен формат тези стойности показват наличие на собствена публика, която надхвърля непосредствения кръг на участниците и университетската общност. Особено важен аспект на проекта остава активното включване на студентите в реалния процес по изграждането на едно предаване. Не на последно място, нашите студенти не просто работят и се учат да бъдат водещи, редактори, сценаристи от професионалистите от телевизията, но имат и ментори в лицето на своите преподаватели. Специални благодарности за работата си със студентите заслужават гл. ас. д-р Франческа Земярска, гл. ас. д-р Йоанна Нейкова, гл. ас. д-р Лилия Трифонова и ас. Марина Николова.

Един от важните публични проекти на ФСлФ, както се спомена, е „Литературата не е музей“. След първоначалния обществен дебат и откриването на съпътстващата едноименна изложба, през настоящата година инициативата премина към нов етап – прилагането ѝ в реална образователна среда. От учебната 2025/6 стартира пилотната образователна програма на Факултета по славянски филологии и 203. Профилирана езикова гимназия „Св. Методий“. Програмата запазва класическите произведения от задължителното учебно съдържание, но ги надгражда чрез допълнителен седмичен модул, който поставя в диалог класическата и съвременната литература. Сред включените

автори има съвременни български писатели и поети, но и много световни имена, представящи Западна Европа, Балканите, Азия, САЩ. Колегите от катедрата по методика, конкретно проф. Деспина Василева и ас. Марина Николова проведоха множество фокус групи и имат реални наблюдения как се приема пилотната програма.

Самата изложба гостува в много библиотеки в страната. Беше във Варна, Русе, Бургас, Стара Загора и Плевен.

Основното събитие от продължението на кампанията - „Литература в сегашно време“ – беше националното четене, което се проведе на 11 май 2026 г. едновременно в София и в редица български градове с участието на ученици, учители, библиотеки, читалища и регионалните пресклубове на Българската телеграфна агенция.

В резултат на това четене, още няколко училища, както споменахе – в Благоевград, Елин Пелин и Годеч, въведоха допълнителни часове по съвременна българска и световна литература.

Академично израстване и кариерно развитие

Общият брой на придобити научни степени и заети академични длъжности е 35.

Придобили научната степен „Доктор на науките“ – 1: проф. Людмил Димитров.

Успешно защитили ОНС „Доктор“ са 14 колеги: Деян Драганов, Георги Тошев, Величка Илиева, Коста Славов, Васил Гешев, Преслава Георгиева, Мая Йосифова, Владимир Полеганов, Полина Пенкова-Александрова, Евгения Митева, Лилия Трифонова, Лирим Шала, Неда-Мария Панайотова, Диляна Жавова.

Академичната длъжност „професор“ заеха 4 колеги: доц. д-р Биляна Иванова, доц. д-р Огнян Ковачев, доц. д-р Деспина Василева, доц. д-р Владислав Миланов, а „доцент“ – 2: гл. ас. д-р Славея Димитрова, гл. ас. д-р Рени Манова.

През отчетния период на длъжност „главен асистент“ бяха назначени 9 колеги: Васил Гешев, Мария Тотоманова, Десислава Узунова, Борислав Борисов, Елена Руневска, Еньо Стоянов, Недялко Желев, Антоанета Начева, Михаела Москова. За нуждите на ФНОИ за главен асистент е избрана Ралица Люцканова, а като асистенти започнаха работа Андрей Иванов, Явор Василев, Марина Николова, Иван Георгиев, Мила Милиева и Венцеслав Шолце.

Катедра	Асистент	Главен асистент	Доцент	Професор	Доктор	Доктор на науките
Български език	1	1		1	3	
Българска литература	1				2	
Теория на литературата		1		1	1	
Славянски литератури		1	1			
Славянско езикознание	1	2			3	
Руска литература						1
Руски език						
Кирилометодиевистика		2			2	
ОИБЕ				1	2	
Методика на обучението	2			1	1	
БЕЧ	1	1	1			

Факултетната атестационна комисия оцени работата на 16 колеги, които са успешно атестирани.

Издателска дейност

Средствата за ФСФ за 2026 г. за издаване на научни трудове за 2026 година са в размер на 21 617 евро. Изготвеният и гласуван от ФС Издателски план включва 68 заглавия.

През отчетния период са публикувани 35 монографии, сборници, учебници и периодични издания. 24 от тях са издадени от Издателството на СУ „Св. Климент Охридски“.

септември–декември 2025	
Славистиката като съдба. Сборник в чест на 80-годишния юбилей на проф. д.ф.н. Иванка Гугуланова	Диляна Денчева, Витка Делева, Жана Станчева, съст.
Християнство и литература. Фигури на /не/благородното – допечатка	Калин Михайлов
Между стаения ужас и светлия възторг (Образи на войната в разказите на Стефан Руневски)	Владимир Игнатов
Езикът на Възраждането и (въз)раждането на езика	Владислав Миланов
И тъй пленява ме с неудържима сила... Цариград в живота и творчеството на Константин Величков	Биляна Борисова, Кристина Йорданова
януари–септември 2026	
ГСУ, т. 110/2025	
ГСУ, т. 111/2026	
Сп. Литературата 35/2025	
Словашката литература между двете световни войни: Кризи и полемики	Славея Димитрова
Социализъм – семейство – традиции	Мария Маринова
Сп. Съвременна лингвистика, бр. 1-2 /2025	В. Миланов
Сп. Българска реч 2/2025	В. Миланов
Сп. Съпоставително езикознание 2/2025	

Книгата и филмът в Западния канон. Случаят "Декамерон"	Огнян Ковачев
Общ курс по български език за чужденци – допечатка	Елена Хаджиева, Недка Гарибова, Гергана Дачева, Йовка Тишева
Кървави петна	Владимир Мусаков (1887–1916)
Монашеските Истории от периода на Ранното възраждане и Западните Балкани. Опит за осмисляне на българската историография от XVIII век.	Димитър Пеев
Сп. Българска реч 1/2026	
Памет и история в славянските езици и литератури. 16 славистични четения, 2024	Величко Панайотов и др.
Литературата 36/2026	
Сръбски език – учебник, второ преработено издание	Виктория Менкаджиева, Димка Савова
Сп. Съпоставително езикознание 1/2026	
Образи на поета. Творчеството на Атанас Далчев след 1944 г.	Надежда Стоянова
Древнеболгарский перевод хроники Георгия Амартола	Ростислав Станков

11 книги са публикувани от други издателства.

Димитров, Людмил (съст., прев. и предг.).„От тъмната съдба не се боя...“ Поезия на словенския модернизъм. Антология. София: Ерго, 2026. ISBN 978-619-259-148-9.; Димитров, Людмил. Гален Ганев. Словомер. Събрано (поезия, проза, произведения за деца). София: Парадигма, 2026.; Михайлова, Биляна. Към корените на страха. Етимологично изследване на една емоция. София: НИ Плюс; Факултет по славянски филологии, 2026; Mihaylova, Bilyana и Petit, Brice. Лъчезар

Станчев. Стопената статуя на Волтер в Париж – вечна в стих / Statue fondue de Voltaire à Paris – éternelle en vers. София: Colibri; Rafael de Surtis, 2026. ISBN 978-619-02-1769-5.; Нейкова, Йоанна. Силите на фрагментарното. София: ВС Пъблишинг, 2026. ISBN 978-619-7390-28-5.; Николова, Нина, Ташева, Милена и Тенев, Дарин. Социологията като траектория на живота. София: Критика и хуманизъм, 2026. ISBN 978-954-587-279-2.; Падешка, Мая. Ключовите компетентности в обучението по български език. София: НИ „Аз-Буки“, 2026. ISBN 978-619-7667-89-9.; Padeshka, Maya и Telarico, Fabio Ashtar. Teaching Memoirs as Literature of Memory in Eastern European History. София: Az-buki National Publishing House, 2026. ISBN 978-619-7667-86-8.; Стоянова, Надежда и Игнатов, Владимир. Никола Георгиев. Прозвища и термини. Недовършени ръкописи. Интервюта. Бележки. София: Нов български университет, 2026. ISBN 9786192333928.; Сталянова, Надежда, Крейчова, Елена и Крейчи, Павел. Пътища на словото (изследвания по славянска транслатология). София: Парадигма, 2026. ISBN 978-954-326-586-2.; Nenkovska, Lora. Lupo şi Tumba. Bucureşti: Editura Arthur, 2026.; Dimitrov, Ljudmil. Med hudičem in Bogom. Antologija bolgarske dualistične proze. Ljubljana: Znanstvena založba, 2026. ISBN 978-961-297-834-1; Мая Александрова. Божества на съдбата – Древен свят. София: Персей, 2026. ISBN: 9786191613847.

Факултетът е издател на сп. „Филологически форум“, от което през отчетния период са издадени бр. 22, октомври 2025, и бр. 23, март 2026.

Научни публикации

Справката в НАЦИД показва, че в ПН „Филологии“ за 2025 година са регистрирани и верифицирани 464 научни публикации за Софийския университет. На следващо място е ПУ „Паисий Хилендарски“ с 207 библиографски единици. От общия брой 879 научни публикации от 15 университета в страната, изследователите от СУ са допринесли за половината от цялостната научна продукция. 210 заглавия са от колеги от Факултета по славянски филологии – с 12 повече от миналата година.

88 от публикациите са в индексирани и реферирани издания. Тук отново се наблюдава стабилност, като броят е идентичен с този от предходната година. Процентното съотношение по квартили е както следва: Q1 – 4.6%; Q2 – 1.5%; Q3 – 18.5%; Q4 – 75.4%. 80.2% от публикациите са в български издания, а 19.8% – в чуждестранни.

За 2025 година на Факултета са отпуснати 30 000 евро за хоноруване на статии, публикувани в реферирани и индексирани издания. Авторите, които са хонорувани са 62 колеги, 47 от които са на редовен щат. Броят на статиите, отзивите и рецензиите възлиза на 86. За сравнение: общата сума е с 10 000 евро по-ниска от миналата година, защото вече съотношението за разпределение на средствата е 2:1, а не 3:1 природни-хуманитарни факултети.

Научни конференции и форуми

В системата „Авторите“ за 2026 година са регистрирани 100 участия на колеги, 81 от които са в международни и 19 са в национални научни конференции. Броят на конференциите е 42, проведени в 15 държави – САЩ, Испания, Украйна, Аржентина, Германия, Гърция, Словакия и др.

Конференциите, които са организирани от Факултета по славянски филологии, в партньорство с други центрове и звена или от колеги от факултета, са 7.

1. Първа международна научна конференция „Бесарабски и банатски българи в исторически и съвременен контекст: език, културна памет, идентичност“, 23-25.10.2026
2. Юбилейна научна конференция „Езиково и литературно образование – концепти и контексти“, 2 и 3.10.2026.
3. XVI международна конференция по социолингвистика на тема „Социолингвистиката среща психолингвистиката: изследователски перспективи“, 24 и 25.09.2026.
4. Първо издание на Форум за лектори по български език, литература и култура под надслов „Динамика и устойчивост в българистиката: език, литература, културна памет“, 28-30 юли 2026 г.

5. Международната конференция „Седемнадесети славистични четения“ на тема „Филологически (ре)визии“, 8–10.06.2026.
6. Първи онлайн колоквиум по литература за деца и юноши „Домове и светове в литературата за деца и юноши“, 01.06.2026 (Организиран съвместно с Филологическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“).
7. Четиридесет и втори Кирило-Методиевски четения, посветени на проф. д.ф.н. Ангелина Минчева и доц. д-р Елена Коцева, 26–27.05.2026.
8. XXIV конференция на Комисията по славянско словообразуване „Словообразуването на славянските езици – актуални проблеми и перспективи“, 11–15.05.2026.
9. Климентови четения за млади изследователи, 27.11.2025.

през изминалата година *Славистичните четения* утвърдиха мястото на ФСФ като водещ център в славистичните изследвания. Екипът, ръководен от доц. Ани Бурова се справи изключително успешно с организацията на форума, на който си дадоха среща над 200 учени от България, Германия, Полша, Северна Македония, Словакия, Словения, Сърбия, Украйна, Франция, Хърватия и Чехия. В рамките на проекта беше създаден сайт, който може да се използва като платформа за организиране на научни форуми.

Престижен форум, които повиши международната видимост на факултета, беше и XXIV конференция на Комисията по славянско словообразуване. Тя се проведе под ръководството на доц. Цветанка Аврамова и с финансовата и организационната подкрепа на ФСФ като партньор на Комисията по славянско словообразуване към Международния комитет на славистите. В работата на форума взеха участие над 30 учени от различни страни.

Форумът за лектори по български език е създаден по инициатива на Факултета по славянски филологии с активното участие на Катедра „Български език като чужд“ и специалисти в областта на обучението по български език в чуждоезикова среда от Катедра „Български език“ и Катедра „Методика на обучението по български език и литература“.

Катедрата по български език и Центърът за български език към Факултета по славянски филологии на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ организираха и проведоха Четвъртата национална студентска олимпиада по езикова култура, която се проведе на 4 юни 2026 г. в Аулата на Софийския университет.

Десети студентски конкурс по украински правопис, организиран от Факултета по славянски филологии, се проведе на 1.12.2025.

63-ти летен семинар по български език и култура

Шестдесет и третият летен семинар по български език и култура за чуждестранни българисти и слависти, организиран от Факултета по славянски филологии на Софийския университет с финансовата подкрепа на Министерството на образованието и науката на Република България, се проведе от 12 юли до 1 август 2026 г. Участниците в тазгодишното издание бяха 86 от 29 държави (Австрия, Азербайджан, Албания, Беларус, България, Великобритания, Германия, Гърция, Италия, Казахстан, Китай, Молдова, Полша, Португалия, Република Корея, Румъния, САЩ, Сирия, Словакия, Словения, Сърбия, Турция, Украйна, Унгария, Финландия, Франция, Хърватия, Чехия, Япония), като 66 от тях бяха със стипендия от МОН, 14 – със стипендия от СУ, а 6 души дойдоха на собствени разноски.

Екипът на Летния семинар тази година се състоеше от доц. д-р Атанас Атанасов (директор), доц. д-р Славея Димитрова (зам.-директор), гл. ас. д-р Мартин Стефанов (научен секретар). Сътрудници бяха гл. ас. д-р Катрин Костова, докт. Анастасия Дилова и докт. Елена Такиева.

Обучението се осъществи в сградата на Ректората. Участниците в семинара бяха настанени в реновираното общежитие на университета в кв. „Княжево“, а изхранването беше осигурено от ресторант „Алма Матер“, в непосредствена близост до учебните зали. На всички семинаристи бяха предоставени карти за градски транспорт.

Дневната учебна програма беше структурирана съобразно нивото на владеене на български език от семинаристите. Всички участници в семинара изучаваха по 3 академични часа практически български език в сутрешните занятия. Следобедните занятия на обучаваните в

началните нива продължаваха с 2 академични часа практически български език с интерактивна насоченост, докато за напредналите бяха осигурени 2 академични часа лекции по български език, литература и култура. Преподаването по практически български език беше осъществено от преподаватели от Катедрата по български език и от Катедрата по български език като чужд на ФСлФ. Те са: проф. д-р Мирена Пацева, доц. д-р Ласка Ласкова, гл. ас. д-р Катрин Костова, гл. ас. д-р Лилия Желева, хон. ас. Мила Милиева, хон. ас. Паола Георгиева. В часовете по практически език бяха апробирани нови учебници за нива А1 и А2 с авторски колектив от Катедрата по български език като чужд.

В специализираните лекции се включиха утвърдени учени от Софийския университет, Българската академия на науките и Националната академия за театрално и филмово изкуство. Обучението по практически български език и лекциите в специализираните семинари бяха със задължителен характер.

Бяха осъществени и традиционните срещи-разговори с изтъкнати български интелектуалци. В тазгодишното издание те бяха с писателя Георги Господинов, с философа и журналист Тони Николов и с режисьора и сценарист Светослав Драганов.

Като част от факултативната програма участниците имаха възможност да се включат в поредица творчески „работилници“ („Българската вълшебна приказка – герои и сюжети“, „Песенният фолклор на България“, „Фолклорна магия. Езикът на българския танц“, „Спомен от България. Творчески уъркшоп по цветознание и рисуване върху текстил“, „Бягство от университета“), посещения на музеи и художествени галерии (Национална галерия „Квадрат 500“, Национална галерия „Двореца“, музеите в сградата на Ректората), тематични разходки (опознавателна обиколка из Ректората на СУ, литературен маршрут из центъра на София, маршрут из историческата част на гр. Банско) и кинопрожекции (на филмите „Сляпата Вайша“, „Физика на тъгата“, „Снежа и Франц“). Инициативите бяха модерирани от специалисти от Софийския университет, Националната музикална академия, Националната художествена академия, Фондация „Прочети София“, фолклорен ансамбъл „София-

6“. С цел взаимно опознаване бяха организирани „Сцена на талантите“ и вечер на традиционната българска кухня.
През почивните дни се проведоха две екскурзии – до Витоша и до Банско. За осъществяването на екскурзията до Витоша съдействаха колеги от Департамента по спорт на СУ. За екскурзията до Банско беше осигурено цялостно екскурзоводско обслужване.
Богатата факултативна програма предизвика много голям интерес – всяко от събитията беше посетено от повече от половината участници в семинара.
В самия край на семинара беше проведена анонимна анкета. Мнението на обучаваните за организацията, съдържанието и културната програма бяха много положителни. Препоръките, изказани в анкетите, са изключително полезни и ще бъдат взети под внимание при организирането на следващите издания. Една от тях се отнасяше за отдалечеността на общежитието в кв. „Княжево“ от Ректората. Това е въпрос, който вече се обсъжда и се надяваме да бъде разрешен положително за следващия, 64-ти по ред, семинар.
Финансово и съдържателно Летният семинар беше отчетен в срок пред МОН и ректорското ръководство на СУ. Отчетът му е приет, а субсидията от МОН е получена изцяло.
За съжаление, част от проблемите, свързани със семинара, не могат да бъдат разрешени само от страна на Софийския университет. Те се отнасят преди всичко до финансовото обезпечаване. Спрямо предходната година, тазгодишната стипендия на МОН за семинарист беше съвсем незначително повишена. При липса на по-адекватно увеличение на субсидията за следващата година, ръководството на Летния семинар ще бъде изправено пред сериозни предизвикателства, отнасящи се до запазването на традиционно богатата културна и образователна програма.
Практиката показва, че интересът към Летния семинар на Софийския университет е висок, а репутацията му – все по-добра. Предстои работа по изграждането на уебстраницата на семинара, както и активизирането на присъствието му в социалните мрежи.

Кариерен център

Дейността на Кариерния център към ФСлФ е насочена в три основни посоки: участие в кандидатстудентската кампания на факултета; подпомагане на кариерното ориентиране на студентите на ФСлФ; развитие на алумни общността на факултета.

Активното участие на екипа на Кариерния център в кандидатстудентската кампания бе вече описано по-горе в раздела на доклада „Прием“.

За разширяването на дейността на Центъра по отношение на кариерното ориентиране на студентите допринася фактът, че още през предишната година сътрудниците на Кариерния център гл. ас. д-р Кристиян Янев и гл. ас. д-р Недялко Желев завършиха обучение по програмата *Global Career Development Facilitator*, с което получиха статут на сертифицирани кариерни консултанти. Наличието на такива консултанти във факултета е важно и за успешното му представяне при акредитационни процедури.

През 2025/2026 г. Кариерният център осъществи кариерна консултация със студенти от ФСлФ. В края на април екипът му организира Пролетен кариерен форум на ФСлФ с участието на образователни институции („BRITANICA“), преводачески агенции като „Висталис“, „Даниел Комерс“, „Арте.док“, представители на бизнеса („TELUS Digital“, „Concentrix“, „Adecco“) и агенция за подбор на кадри („Manpower Bulgaria“), организациите „TimeHeroes”, “EU Careers”, програма „От висше образование към заетост“ (повече информация можете да намерите на този линк). Центърът текущо предоставя на информация за стажове и практики, която представлява интерес за студентите на ФСлФ; през изминалата година разпространената информация е свързана с инициативи и организации като преводаческа агенция „Нов Век“, „Telus Digital”, стипендиантска програма „Дигитален маркетинг за значими каузи“, стажантска позиция за ментор към Junior Sport, доброволческа програма към фестивал SHAPESHIFT FESTIVAL 2026, преводаческа агенция Transliterra, преводаческа агенция „Даниел Комерс“, учител по БЕЛ в „СОФТУНИ Будител“, позиция на фирма „Адеко“, учител по БЕЛ за ПГИИРЕ „Михай Еминеску“. Оперативният ръководител на

Кариерния център Кристиян Янев взе участие в проекта „От висше образование към заетост“ като технически изпълнител за ФСлФ.

Много съществена част от работата на Центъра представлява изграждането на алумни общността към Факултета по славянски филологии. Тя е важна както заради приемствеността между възпитаниците на факултета, така и за успешното представяне на ФСлФ при акредитационни и други административни процедури. Създаването на алумни клубовете на отделните специалности на факултета започна преди четири години. През изминалата година тази дейност бе разширена в рамките на научноизследователски проект към НИС „Факултет по славянски филологии: създаване на алумни клуб на специалностите „Българска филология“, „Руска филология“ и „Балканистика“ за периода 2019 – 2024 г.“ (номер 80-10-135 от 03.06.2025 г.). Проектът бе иницииран и координиран от екипа на Кариерния център, а в него взеха участие преподаватели и докторанти от различни катедри. (Страницата на алумни общността на ФСлФ можете да откриете на този линк.) Като част от дейностите по формиране на алумни крубове в периода 18 – 20 ноември 2025 г. бяха проведени срещи между настоящи студенти и абсолвенти на специалностите „Българска филология“, „Балканистика“ и „Руска филология“ (повече информация е налична на следния линк).

В своята дейност през изминалата година Кариерният център активно си сътрудничи със Студентския съвет на ФСлФ, с катедрите на факултета, със Сектор „Кариерно развитие“ на Софийския университет.

Проектна дейност

1. Научни проекти

Общият брой на постъпилите проекти в рамките на сесията за 2026 на комисията за Научно-изследователска дейност на СУ е 23. От тях 14 са тематични, 3 са за организация на научни форуми и 6 са за периодични издания. Цялата сума за финансовата 2026 г., предоставена на Факултета по славянски филологии, възлиза на 43 963 евро.

Научно-изследователският проект „Образование и литературна история. Литературната история през XXI век и нови начини за нейното изучаване в гимназиалния курс и висшите училища“ с научен ръководител доц. Ноеми Стоичкова спечели финансиране от Фонд „Научни изследвания“ на Министерството на науката и образованието в края на 2025 година и в момента се реализира работната му програма.

2. Други проекти

Продължава работата по проект BG05SFPR001-3.004 – *Подкрепа за развитие на проектна докторантура*. И тримата приети докторанти издържаха успешно докторантските минимуми по специалността и по езикова подготовка. Всички отчети са представени в необходимите срокове.

В края на 2025 година беше подновен проекта на Министерството на образованието BG05SFPR001-3.002-0001 „ОТ ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ КЪМ ЗАЕТОСТ“. Регистрирани са 14 академични наставници от Факултета, технически отговорник за изпълнението е д-р Кристиян Янев. Крайният срок за реализацията на проекта е 17.12.2029 г. Повече информация може да се получи на сайта на ФСФ на следния линк.

През изминалия отчетен период беше завършена работата по подготовката и депозирането на документацията в конкурсната сесия на Министерството на науката и образованието на проекта BG05SFPR001-3.006 „Модернизация на висшите училища 2.0“ („Развитие на компетентностно базираното обучение, сътрудничеството и интернационализацията на висшите училища“ по програма „Образование 2021 – 2027“) Факултетът, съвместно с Факултета по класически и нови филологии, е водещ партньор и съвместно с ВТУ и ШУ участват в обща програма за модернизация на висшето образование в сферата на филологиите.

Дигитализация

Акцент в работата на Факултета е дигитализацията на учебни материали, научни статии, дисертации и дипломни работи. През

изминалата година бяха закупени нови мощности, подпомагащи технологичното развитие на факултета.

Със съдействието на Университетския център за информационни и комуникационни технологии и с личното участие на г-н Михаил Пелтеков беше създадено облачно пространство на Факултета. Започна дигитализацията на най-важните документи и съхраняването им в облака, което ще доведе до по-добра приемственост в работата на различните управленски екипи в бъдеща перспектива. Съхранени са документите по „Модерна“, протоколите от факултетните съвети, досиетата по процедурите от последните 4 години.

В резултат на доброто сътрудничество с Централна университетска библиотека и със съдействието на доц. Биляна Яврукова, продължава работата по дигитализацията на дипломните работи от факултета. Беше дигитализиран целият набор от дипломни работи на МП „Преводач – редактор“ (над 200), дигитализирани са и 200 работи от архива на доц. Йорданка Холевич, който беше труднодостъпен до този момент. Заслуга за цифровизацията на архивните документи има д-р Мария Маринова, която организира работата в кратки срокове.

В системата за електронно обучение „Мудъл“ беше създаден дигитален архив от дипломни работи, който наброява над 700 заглавия. Дигитализацията на документите позволява освобождаване на физическо пространство, а – от друга страна – подпомага видимостта на материалите, както и тематичния диалог.

И през изминалата година беше развивана информационната платформа на факултета в Мудъл.

Актуализирани са данните за материалната база на Факултета, като обновената информация е публикувана на сайта, а бланката с конкретните данни е в новосъздаденото облачно пространство на ФСФ.

Изработена и приета на ФС е „Стратегия за развитие на професионално направление 2.1. Филологии“ за периода 2026 – 2032 (Протокол 6/09.06.2026).

Награди

Проф. Людмил Димитров бе удостоен с отличието Медал за заслуги (за разпространение на словенската култура), който му бе връчен от президента на Словения.

Проф. Калин Михайлов е носител на почетния знак на името на Стоян Михайловски за значимия му принос към съхраняването на българската духовност, историческа памет и културно наследство, както и за активната му дейност в областта на литературата и образованието.

Проф. дфн Амелия Личева получи наградата на читателите на Столична библиотека за «Най-четен поет на 2025 г.»

Награда за най-добра книга в областта на езикознанието за 2024 и 2025 година на ФС на Факултета по славянски филологии беше присъдена на проф. д-р Владислав Миланов за „Езикът на Възраждането и (въз)раждането на езика“ (УИ „Св. Климент Охридски“, 2025). Книгата на проф. Мирена Пацева „Морфологични и прозодични аспекти при акцентуването на съществителни имена в българския език“ (УИ „Св. Климент Охридски“, 2024) беше класирана на второ място, а на трето – книгата на гл. ас. Мария Мицкова „Българският език и неговите диалекти през погледа на възрожденския книжовник“ (УИ „Паисий Хилендарски“, 2024).

На 13 май 2026 г. в зала „Проф. Марин Дринов“ на БАН беше отличен проектът на екип от ФСФ на Софийския университет № КП-06-Н40/11 „Прозодични аспекти на българския език в съпоставителен план с други езици с лексикално акцентуване“ с ръководител проф. Мирена Пацева.

Д-р Франческа Земярска беше отличена с наградата в жанра „Литературна критика и литературна история“ за книгата „Маска и глас в творчеството на Маргьорит Юрсенар".

Студенти от ФСФ са класирани на престижни места на 28-та национална научна конференция за студенти и докторанти с международно участие „На острова на думите – история и модерност“. Двама студенти са класирани на първо място, шестима на второ и

четирима на трето. С поощрителни награди са 6 студенти от ФСФ, а Милена Арсенова е носител на специалната награда за дебют на името на д-р Сирма Данова.

През отчетния период се състоя второто издание на конкурса, организиран от МП „Литература, кино и визуална култура" и ФСФ, съвместно с Международния литературен и филмов фестивал „Синелибри". Бяха класирани следните визуални проекти: „Клети създания" – сценарист и режисьор Галена Василева, ПЕГ „Проф. д-р Асен Златаров", Велико Търново, и „Редакторът Балкански" – сценарист и режисьор Калина Бърнева, I Езикова гимназия, Варна.

Ремонти през годината

Беше направено пълно обновяване на мебелите в кабинет 146 като се разшириха възможностите да се водят и учебни занятия в залата. Изцикли се и се лакира подът, като се поставиха и нови первази в 137 и 138 зала, както и на коридора пред тях. Подмениха се мебелите в зала 147А, кабинетът на Катедрата по методика. Изцяло се ремонтира и смениха мебелите в кабинет 159А. Подменени са мебелите и щорите в 119 зала, както и в зала 201. Очакват се нови мебели за кабинет 210А и зала 147.

В зала 176А и 137 са поставени колонни климатици. В момента тече подновяване на осветлението в зала 124, както и в 149А и 160В.

Извършват се и мащабни ремонтни дейности в жилището на словашкия лектор, част от фонда на ФСФ.

Поставихме кошчета за разделно събиране на отпадъци, за да откликнем на нагласите и убежденията на нашите студенти, които осъзнават значението на опазването на околната среда.

Организираха се 3 почиствания на работните помещения във факултета, изхвърлиха се стари мебели и морално и технически остаряло оборудване. Изхвърлени са старите информационни табла и са заменени от съвременни средства за представяне на информация.

В редица зали се инсталираха нови компютърни конфигурации и телевизионни монитори. В момента тече обезпечаването на екраните с необходимите кабели за осигуряване на висококачествена картина при представянето на учебния материал. Няколко лаптопа в работните зали бяха свързани със заключващи устройства, работата по този въпрос продължава. Факултетът обнови технологичната си база с над 15 нови лаптопа.

Получихме 20 стационарни компютъра по програма SUMMIT, по-голямата част от които инсталирахме на мястото на неизправните компютри в библиотека „Филологии“. По този начин осигурихме на студентите нови и по-добри работни места за самостоятелна работа.

Благотворителни каузи

ФСлФ продължава подетата традиция да отделя ресурс за благотворителни каузи. Беше направено дарение от книги на съвременни български автори за две училища – едното в Елин Пелин, другото в София. И в двете училища библиотеките получиха по над 30 книги. Сред авторите бяха Георги Господинов, Теодора Димова, Алек Попов, Здравка Евтимова, Захари Карабашлиев, Деян Енев, Мирослав Пенков и пр.

Уважаеми колеги,

Въпреки активната ни работа и постигнатите резултати, приключихме годината с малък бюджетен дефицит. През следващите години обаче ще трябва да поддържаме стриктна финансова дисциплина и да управляваме ресурсите си в разумни рамки. Това е особено важно предвид очертаващите се ограничения във финансирането на университетите и демографския спад, който засяга поколенията, на които предстои да направят своя избор на висше училище.

Смятаме, че изминалата година беше удовлетворяваща и очерта посоките, по които да продължим. Имаме набелязани много цели и идеи, пожелаваме на всички ви здраве, за да имаме силите да ги реализираме. И още веднъж, благодарим на всеки един от вас за желанието да правим ФСлФ все по-конкурентен.

Проф. дфн Амелия Личева,

Декан на ФСлФ

Заместник-декани:

доц. д-р Ани Бурова

проф. дн Николай Папучиев

доц. д-р Екатерина Търпоманова